

Már dolgozik az Előadó-művészeti Tanács

- A testület elkészítette saját költségvetési tervét

I A testület létrehozásáról már az előadó-művészeti törvény is rendelkezik. Mikor született meg az Előadó-művészeti Tanács?

Június végén kezdte meg a működését. De már önmagában is nagyon lényeges maga az a tény, hogy a törvény létrehoz egy ilyen egyeztető, tanácsadó, véleményező és javaslattevő testületet, amelynek munkájában az előadó-művészeti terület különböző szereplői vesznek részt. A huszonkét tagú testület felét a szakmai szervezetek jelölték ki, s a javasoltak közül a miniszter nevezte ki a tagokat. A törvény szabályozza azt is, hogy az egyes területeket hányan képviselik, így öten a színházi művészet, hárman a zene-, hárman pedig a táncművészet ágazatot reprezentálják. A másik tizenegy tag részben az önkormányzatokat jeleníti meg, így például a főváros önkormányzata Kovalik Balázst küldte, a megyejogú városok szövetsége pedig a névrokonomat, dr. Gyimesi Endrét, Zalaegerszeg polgármesterét. A szakszervezetek is lehetőséget kaptak arra, hogy részt vegyenek a tanács munkájában, a mi testületünk és a színházi dolgozókat tömörítő szakszervezet is delegált egy-egy embert. Emellett még a kisebbségi önkormányzatok, az Oktatási és Kulturális, a Pénzügyminisztérium, valamint a művészeti felsőoktatás képviselőiből állt össze a testület. Engem személyesen az a megtiszteltetés ért, hogy a tanács egyhangúan megválasztott az elnökének. Úgy látom, hogy a testületbe nagyon sokféle gondolkodású, jeles művészt, szak-

Összesen huszonkét taggal alakult meg az Előadó-művészeti Tanács, s elsőként a saját területük költségvetéséhez készített javaslatot. A testületen belül öt ember képviseli a színházi műfajt, hárman a tánc- és hárman a zeneművészetet, a többiek pedig az önkormányzatok, művészeti egyetemek, művészeti szakszervezetek, minisztériumok által delegált tagok közül kerülnek ki. A tanács egyhangúan választotta meg elnökének dr. Gyimesi Lászlót, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének elnökét, a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezetének főtájkárát, aki beszámolt a szervezet eddigi munkájáról. Hozzá tette azt is, bízik benne, hogy ezzel a költségvetési tervvel végre véget lehet vetni a folyamatos, egy-egy intézmény érdekében történő lobbizásnak.

embert sikerült összegyűjteni, s a tagok lassan összecsiszolódnak és nagyon színvonalas munkát végeznek. Eddig meglepően hatékonyan dolgoztunk. Elvileg évente két ülés a kötelező, de ezen már most túl vagyunk... Emellett, ahogy a törvény előírja, szakkollégiumok is alakultak a három műfaj számára. Ez nagyon jó, mert remekül tudják a tanács számára előkészíteni a különböző döntéseket. Ami pedig csupán egy-egy területre tartozik, azt nem kell a nagy plénum előtt megvitatni.

I Kik vesznek részt a zenei terület munkájában?

A szakmai részben a miniszter elfogadta és kinevezte Victor Mátét, Popa Pétert, Szirányi Jánost. A szakkollégiumi munkában mellettük még a felsőoktatást reprezentáló Devich János és a három külső szakértő, valamint a szakszervezet képviselőjeként jómagam veszek részt. Egyébként ilyen szakértőkről csak a zenei részleg határozott. Tanácskozási joggal vesz részt a munkában: Körmendi Klára, Gerendai Ágnes és Gonda Ferenc.

I Nem kellett volna már májusra megszületnie ennek a testületnek?

Nem volt konkrét határidő. Az előkészítés sok időt vett igénybe, így kissé későn alakult meg a tanács... Szerencsésebb lett volna, ha előbb megkezdik a munkát, mert akkor a költségvetés előkészítésével kapcsolatos tennivalókra több idő jutott volna. Ez főleg a színházaknál jelentett problémát, szerencsére a zenei területen nem volt ilyen gond.

I Az első ügy, amellyel foglalkoztak, az a költségvetés előkészítése volt?

Igen, s most ez rohammunka volt, ezt a komoly feladatot nagyon rövid időhatárral kellett végrehajtanunk. A teendőnk tulajdonképpen a költségvetés tervezetének úgynevezett véleményezése volt, de ez azt jelentette, hogy maga a tanács adott javaslatot a költségvetésre, s ez most egy az egyben benne van a költségvetés tervezetében. A miniszter és a kormány elfogadta, így a 2010-es költségvetésnek az előadó-művészeti szervezetekre vonatkozó, támogatási rendszere teljes egészében az Előadó-művészeti Tanács terveit tükrözi. Teljesen egyedülálló dolog, hogy egy terület saját maga készítheti el a saját költségvetését. Egyedül arra kellett ügyelnünk, hogy a megadott végösszeget, az úgynevezett sarokszámokat ne lépjük túl...

I Ugyanakkora összegből tervezhettek, mint az idei évben?

Nem, csökkent a büdzsé. Azonban így is sokkal jobb a helyzet, mintha a 2008-as összeget csökkentették volna, a terület még így is kedvezőbb helyzetben van, mint korábban. Rengeteget számított, hogy erre az esztendőre sikerült elérnünk az előadó-művészeti törvénnyel, hogy jelentősen növekedjen a művészeti területre jutó keret. Jobb lett volna persze, ha a költségvetésre több idő jut, hiszen a számok meghatározása hosszas munkával, több vitával is járt... A legelső ülésen egyébként a testület elfogadta az ügyrendjét. A törvény nagyon komoly jogköröket ad az Előadó-művészeti Tanácsnak, hiszen ha a tanács javaslatát nem fogadja el a területért felelős oktatási és kulturális miniszter, akkor a tárca vezetőjének meg kell indokolnia, miért döntött másképp.

! *Hogyan folytatódik a munkájuk?*

Folyamatos döntéseket kell hoznunk, ezt azonban részben írásban is megtehetjük, ezt is lehetővé tettük a saját magunk számára. Így például az igazgatói pályázatok delegálási rendjéhez nem szükségszerű, hogy mindig összehívjuk a tanácsot. Már az is látszódik, hogy a fenntartók nagyon komolyan veszik a testületünket. Az igazgatói pályázatok esetén nem csak a döntéshez kell a tanács által delegált szakértők véleménye, hanem a pályázat kiírásához is. A színházi területen ezekben a hetekben szinte egymásba érnek ezek a pályázatok... A puding próbája egyébként igazán a költségvetési tervezet lesz. Hiszen a költségvetésre a szakkollégiumok tettek javaslatot a tanács számára, formális és gyakorlati módon, külön mindhárom műfajban, hiszen más és más az elosztás. A zenei terület javaslatai teljes kon-

szenzussal kerültek a tanács elé. Itt az első kategóriás zenekarok és énekkarak finanszírozási rendjéről van szó. A tanács megismerve ezt az elképzelést, egyhangúan támogatta, sőt elismerően szolt róla. Nagyon örültünk, hogy ez így alakult. A színházi területen azonban jóval több volt a vita. Ez nem is csoda, hiszen sokkal több szempontot kell figyelembe venni, s a támogatási összeg is körülbelül tízszerese a zenei területének. A színházi elosztásról több fordulón kellett dönteni. Végül a kollégium meggyőző javaslatot tett öt támogató és egy nemleges szavazattal, amelyet az Előadó-művészeti tanács több, mint kétharmados többséggel támogatott. Megjegyzem, hogy a színházi javaslat magába foglalta a táncos terület kérdéseit is. A zenekarok, énekkarak esetében a törvény azt írja elő, hogy meg kell határozni az első kategóriába sorolt énekkarak és zenekarok

keretösszegét, dönteni kell azok százalékos mértékéről, s arról, hogy milyen paraméterek alapján jött ki ez a szám. Nem kell azonban nevesíteni, hogy ez alapján egyes intézmények mennyi pénzt kapnak. Ez ugyanis a kritériumrendszer alapján történik. Ebbe tavalyi és idei adatok egyaránt beleszámítanak. A színházi területen kategóriánként, meghatározva az ún. szorzókat is, az egyes teátrumonként kell meghatározni az adott összegeket. Bízom benne, hogy a parlamenti vita során a képviselők nem találnak az Előadó-művészeti Tanács által kialakított költségvetésben rendszerhibát, s remélem, így nem is fog elindulni a lobbizás az egyes intézményekért. Most végre átlátható, kiszámítható, normatív jellegű rendszer van ebben a törvényben. Persze, ez azzal is jár, hogy kiderül, voltak akik eddig túl sokat, voltak akik pedig túl keveset kaptak... R. Zs.

„Nincs lobogó haj, izzadó homlok”

Ligeti András a karmester- és karvezetőképző tanszék élén

Talán már a fiatal dirigens-hallgatók elmúlt tanév végi vizsgája is jelezte, mennyire sikeres az az új metódus, amelyet Ligeti András a karmesterképzésben kidolgozott. A Kossuth-díjas művész 2009. június 1-jétől vezeti a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem (LFZE) karmester- és karvezetőképző tanszékét. Emellett az intézmény növendékekből álló zenekarának a munkáját is irányítja.

! *Mit szolt, amikor megkapta a tanszékvezetői kinevezést?*

Nagyon meglepődtem, mert bár több mint harminc esztendeje tanítok a Zeneakadémián, az utóbbi években csak félállásban oktattam a karmesterképzőn. Januárban azonban a rektor, Batta András hosszan elbeszélgetett velem a karmesterképző minőségéről és jövőjéről. Egyetértettünk abban, hogy szükség lenne reformokra. Az eszmecsere végén azt mondta, úgy érzi, rengeteg bennem az energia, és megkérdezte, meg tudnék-e barátkozni a tanszékvezetéssel. Május legvégén pedig közölte, hogy június 1-jétől én leszek a tanszékvezető... Ami számomra egyébként igazán csábítóvá tette a megbízatást, az az volt, hogy a rektor a Zeneakadémia zenekarát is rám bízta. Ez az együttes mindig, mindennél jobban vonzott. Bár be kell vallanom azt is, hogy mindez együtt túl nagy falat...

! *Korábban is dolgozott a zeneakadémiai zenekarral, majdnem tíz esztendőn keresztül...*

Igen, most azonban másfajta munkát kell végezni. Állandó szakmai kontrollra van szükség, s arra, hogy ne csak kampányszerűen, akkor tartsunk zenekari gyakorlatokat, amikor egy-egy vendégdirigens érkezik az

együtteshez, hanem rendszeresen, hetente két alkalommal. Batta András kifejezett óhaja volt, hogy az együttes élén Mahler-, Richard Strauss-műveket dirigáljak, és valóban érzékelhetővé váljon, hogy a szakmai munka során honnan indultunk, hová jutottunk el.

! *Nem olyan egyszerű viszont egy olyan együttesrel dolgozni, amelynek a tagjai folytonosan cserélődnek...*

Azért így is magas színvonalú munkát lehet nyújtani, s ezzel a generációval nekem mindig sikerült megtalálnom a megfelelő hangot.

! *Olyannyira, hogy sokakat közülük ösztöndíjjal az együttesébe hívott, s amíg a Matáv Zenekar vezetője volt, a társulat jelentős részét a volt növendékei tették ki...*

Most is bízom abban, hogy olyan munkát tudunk majd ezzel az együttesrel folytatni, ami a zenész szakmát is meggyőzi arról, hogy ezek a fiatalok kiváló muzsikuskok, érdemes őket kíségetőnek hívni. Így pedig a növendékeknek lehetőségük lesz rá, hogy bedolgozzák magukat a zenekarokba. Ma nemcsak a diploma megszerzésében kell nekik segíteni, hanem abban is,